

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	44366
Nom	Menors i exclusió social: Perspectiva històrica
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	3.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2192 - M.U. en Acció Social i Educativa	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2192 - M.U. en Acció Social i Educativa	15 - Menors i exclusió social: perspectiva històrica	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
CRUZ OROZCO, JOSE IGNACIO	120 - Educació Comparada i Història de l'Educació

RESUM

Aquesta assignatura pretén mostrar com s'han desenvolupat històricament els models de conceptualització i intervenció amb els menors, per a identificar i valorar els diferents paradigmes, al seus respectius contextos espacials i temporals.

CONEIXEMENTS PREVIS**Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Relació amb assignatures de la mateixa titulació: Juntament amb la resta d'assignatures de la especialitat Menor, configura la formació comuna del Màster en Acció Social i Educativa, que facilitarà l'adquisició de les competències bàsiques, generals i transversals del màster.

No s'han especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis

COMPETÈNCIES

2192 - M.U. en Acció Social i Educativa

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Comprendre i utilitzar coneixements avançats en el context de la investigació socioeducativa.
- Avaluar teories i metodologies per a formular juís crítics sobre la pròpia pràctica socioeducativa i el context en què es desenvolupa.
- Anticipar conseqüències i situar en el desenrotllament històric les problemàtiques concretes del context d'intervenció socioeducativa.
- Assumir la responsabilitat del seu propi desenrotllament professional i de la seua especialització en l'àmbit social i educatiu.
- Problematitzar realitats socials complexes i intentar resoldre situacions i conflictes, que des d'una perspectiva socioeducativa requereixen la comprensió i posada en relació d'interessos divergents.
- Integrar-se i liderar equips de treball interdisciplinari, per a oferir una perspectiva complexa en l'anàlisi de situacions i el disseny d'intervencions.
- Reconéixer i valorar la diversitat i la diferència i el seu paper en la intervenció social i educativa.
- Analitzar els entorns, els contextos i les experiències de l'acció social i educativa, per a revisar críticament, dissenyar i desenvolupar els principis i pressupostos de la intervenció.
- Analitzar críticament els discursos de la relació educativa, i construir els elements de revisió de la pròpia identitat professional i de la relació amb l'altre.

- Saber participar i liderar processos d'investigació pertinents per a comprendre, explicar i dinamitzar l'acció social i educativa.
- Desenvolupar estratègies per a la problematització, l'anàlisi i la investigació de l'acció social i educativa, amb l'objectiu de dissenyar i revisar vies per a la intervenció.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

Conèixer els plantejaments i models que sobre el menor s'han desenvolupat al llarg de la història, així com els diferents models de protecció que han desembocat en el model actual.

- Distingir i valorar els paradigmes de la intervenció socioeducativa interpretant-los en els seus contextos socials i en la seua evolució històrica.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1.

1. Plantejaments, intervencions i debats sobre el menor a l'antic règim.
2. La perspectiva reeducadora i experiències de prevenció
3. El model liberal. Tutela i protecció jurídica i assistencial de l' menor.
4. Infància, escola i escolarització
5. Educació, salut, higienisme i protecció de la infància. Les colònies escolars

2. English contents

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Seminaris	10,50	100
Pràctiques en aula	5,50	100
Classes de teoria	5,00	100
Lectures de material complementari	54,00	0
TOTAL	75,00	

METODOLOGIA DOCENT

MD1 - Lliçò magistral participativa

MD5 - exposicions i debats

MD7 - Estudi i treball de l'alumne per a integrar les competències del mòdul (vinculat a treball autònom de l'alumne)

AVALUACIÓ

L'assistència i participació en les classes suposaran el 20% de la nota final.

El restant 80% s'obindrà del comentari ampli que cada alumne ha de realitzar d'un dels articles que es presenta *sagnats i marcat amb un * en la bibliografia*. Ha de ser un treball de reflexió que, partint de l'article citat, ha de raonar i relacionar el text amb el treballat en classe, els coneixements de l'alumne sobre aqueix particular i la seua opinió personal. L'extensió del mateix serà d'entre 3 i 5 fulles (1.000-1.500 paraules).

Criteris de correcció. El comentari es corregirà tenint en compte els següents criteris:

- Comprensió de l'exposat
- Rigor metodològic
- Precisió conceptual
- Capacitat de síntesi
- Claredat en l'exposició
- Elaboració personal, incloent elements crítics i arguments ben fonamentats
- Correcció expositiva

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Punto 1

AMICH ELÍAS, C. (2008), El trabajo de los menores de en edad en la dictadura franquista en Historia Contemporánea, nº 36 163-192.

TIANA FERRER, A., (1987), Educación obligatoria, asistencia escolar y trabajo infantil en España en el primer tercio del siglo XX en Historia de la Educación, nº 5, pp. 43-60.

http://campus.usal.es/~revistas_trabajo/index.php/0212-0267/article/viewFile/6735/6725

VIÑAO, A. (2004). Escuela para todos. Educación y modernidad en la España del siglo XX. Madrid:

Marcial Pons

Punto 2

PERDIGUERO GIL, E. (Compilador) (2004), *Salvad al niño*, València, Seminari d'Estudis sobre la Ciència.

RUIZ RODRIGO, C. (2004), *Protección a la infancia en España. Reforma Social y Educación*, Valencia, Universitat de València.

SÁNCHEZ-VALVERDE VISUS, C. (2009). *La Junta Provincial de Protecció a la Infància de Barcelona, 1908-1985: Aproximació y seguiment històric*. Barcelona: Generalitat de Catalunya Secretaria de Infancia y Adolescència, DASC. Accesible també en línia en: <http://benestar.gencat.cat/ca/detalls/Article/La-Junta-Provincial-de-Proteccio-a-la-Infancia-de-Barcelona> (català). (La misma obra está también publicada en castellano, accesible en: <http://benestar.gencat.cat/ca/detalls/Article/La-Junta-Provincial-de-Proteccion-a-la-Infancia-de-Barcelona>

Complementàries

- Punto 3

MOREU, A. C. (2006), *La recepción de las doctrinas correccionistas en España. Políticas educativas y metodologías psicopedagógicas*. En *Revista de Educación*, 340. Mayo-agosto 2006, pp. 755-785. Se puede consultar en línea en:

www.revistaeducacion.mec.es/re340/re340_28.pdf

SÁNCHEZ-VALVERDE VISUS, C. (2009). *La Junta Provincial de Protecció a la Infància de Barcelona, 1908-1985: Aproximació y seguiment històric*. Barcelona: Generalitat de Catalunya Secretaria de Infancia y Adolescència, DASC. Accesible també en línia en: <http://benestar.gencat.cat/ca/detalls/Article/La-Junta-Provincial-de-Proteccio-a-la-Infancia-de-Barcelona> (català). (La misma obra está también publicada en castellano, accesible en: <http://benestar.gencat.cat/ca/detalls/Article/La-Junta-Provincial-de-Proteccion-a-la-Infancia-de-Barcelona>).

SÁNCHEZ-VALVERDE VISUS, C. (2017c). *El interés superior del niño y de la niña. El debate ideológico a través de las denominaciones: ¿Niño/niña? o ¿menor?*. En *IPSE-ds, INTERVENCIÓN PSICOSOCIOEDUCATIVA EN LA DESADAPTACIÓN SOCIAL*, diciembre de 2016, Vol. 9, 55-68 (accesible en línea en: http://www.webs.ulpgc.es/ipseds/IPSE-ds_Vol_9_2016/IPSE-ds-9.pdf), ISSN 2013-2352 (castellano).

- Punto 4

CRUZ, J.I. (2020). *Absentismo escolar en España. Datos y reflexiones*. *Contextos Educativos*, 26, 121-135. <https://doi.org/10.18172/con.4443>

GABRIEL, N. de. *Alfabetización y escolarización en España (1887-1950)*, *Revista de Educación*, nº. 314 (1997), 217-243. <http://www.mecd.gob.es/dctm/revista-de-educacion/articulosre314/re3141100462.pdf?documentId=0901e72b81272c6b>

GARCÍA, M. (2013). *Absentismo y abandono escolar*. Madrid: Síntesis.

Punto 5

CRUZ OROZCO, J. I. (2012), Las colonias escolares valencianas (1906-1936). Un ejemplo de renovación educativa en España (1887-1936), Valencia, Universitat de València, (2ª edición, corregida y aumentada).

MORENO MARTÍNEZ, P. L. (2000), Educación, salud y protección de la infancia. Las colonias escolares de Cartagena (1907-1936). Cartagena, Áglaya.

